

P. n. g. Hutter Ivan, prof. v p. 35
Grad. L. Jurij Zg. Sv. Kungota

Posamezna številka stane 2 kront.

Naročnina listu: Celo leto 35 din., pol leta 18 din., četrt leta 9 din. Izven Jugoslavije Celo leto 65 din. Inzerati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, inzerate in reklamacije. Telefon Interurban številka 113.

STRAŽA

NEODVISEN POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKO LJUDSTVO

Poštna v državi SHS pavšalirana

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta številka 5. Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nezaprte reklamacije so poštnine proste. Telefon Interurban številka 113.

96. številka

Maribor, dne 3. marca 1929.

Letnik XIV.

Obsodba samostojne laži in demagogije.

(Dopis iz dijaških vrst.)

Dunaj, 26. februarja 1929.

Čujte in strinite! Kdo je kriv visokih davkov? Stipendisti! Tako so izjavili g. minister poljoprivrede i voda, mešar Pucelj, na javnem shodu samostojne klike v Slov. Bistrici v svojem slabostojem blebela ju in s tem javno vrzneli, kaj im je višja izobrazba slovenskega naroda. Podpora, ki jo dobiva slovenski dijak, je, po mnenju g. ministra vklebala slovenskega kmeta v današnje visoke davčne verige.

Gospod minister je sanjaril o nekaj 20 mil. din. mesečne podpore. Po zabil je pa pri tem, da imajo centralne stipendije le Srbi, med tem, ko se nam prečnanom nakazuje od pristojnih javnih uradov potrajinske vlade. Centralni stipendisti imajo po 240 frankov in še več, po današnjem kursu okrog 13.000 jugo. kron meseč o a mi iz prečnanom krajev po 800 jugo kron. In te centralne stipendije dobivajo samo Srbi, ker niso mogli pristati na centralizacijo področja, na izjednačje. Ali je, gospoda to jugoslovanska vzajemnost? Ali je to pravica, o koji naš današnji režim s svojim slabostojnim priveskom tako rad govori?

Svetujemo vam, g. minister, da se potrudite v ministertvu prosvete, kjer vam bo gotovo na razpolago seznanje centralnih stipendistov. Smelo rečem, da imate na eri roli preveč prstov za številko slovenskih centralnih stipendistov. In ti naj bodo vzrok visokega obdajanja slovenskega kmeta? Ne farbate naroda, govorite jasno resico.

O 20 mil. din., o ogromni soti so sanjarili gospod minister med tem, ko je postavka v proračunu, ako se ne motim, 8 milijonov dinarjev.

Radovedaj smo, koliko od tega predvidenega denarja za dijaške podpore celokupne države bo dobil slovenski visokošolec? Gotovo se bo znašle zobet nekaj nešakov, sorodnikov in drugih ožjih prijateljev ministrskega bataliona, ki bodo vključili svojemu bogatemu žepu ročist ali omenjeno soto, ti pa, slovenski dijak glaj skozi prste in bodi zadovoljen, da si vrhede slišati, kako podlo te slovenski minister, po domače mešar, obdoljuje krivice, češ kriv si nad visokim obdajenjem slovenskega trpina.

S tem svojim javnim nastopom je pokazal g. minister Pucelj svojo svojo izobrazbo s vsvo svojo slabostojno kompanijo vred. Ali riste s tem javno nastopili proti naraščanju celokupne slovenske inteligence. Ali imate v vaših slabostojnih glavah res samo slamo, da ne uvidevate dalekosežnega smotra, za kojim gre naše dijaštvo. Narod ozdraviti ran, ki mu jih je pri začelo stoletno robstvo, to je naša naloga, narodu ohraniti njemu svetle svote. Vi v vaši izjavi, v koji nastopate proti dijaštvu, vse to negirate. A bodite prepričani, da nas od tega delo vi z vašimi slabostojno koncentriranimi možgani ne boste odvrnili. Dijak je angel naroda, je že stari rek in tega se naše dijaštvo tudi v pelni meri zaveda. Da bi pa odvrnili vi narod, ki stoji dijaku ob tej veliki nalozi ob strani, ki mu pomaga prebiti težke ure študija, tega na gospod minister z vašimi agitatorskimi izvajanji proti dijaku, ne boste nikdar dosegli.

Mogoča je bila borba za jugoslovansko misel, idejo, in smelo rečemo, da je bil slovenski dijak med onimi vrstami, ki so žrtvovali vse za lašno svobodo, za skupno domovino. In danes pa stopa slovenski minister pred svoj narod, kojega je v svoji časti, blepnosti izdal, kojemu je obljuboval paradiz, samostojnost, in obdoljuje slovenskega dijaka, da je kriv visokih davkov. Gospod minister, če ste

šo izjavo hočete prepričati slovenskega kmeta, ki ima sina na visoki soti, da naj ta ukine svoje študije in naj gre na Pohorje ovece past. In zakaj? Ker ga oče sam ne zamore vzdrževati in ako pa dobi podporo, je sohriv visokih davkov. Torej po ministrovem mnenju bi naj bil slovenski kmet samo čestni pometeč, ali pa pometeč Pu celjeve mesnice.

Ljudstvo odpri oči, dokler je še čas, obračunaj nakratko s takimi ljudmi, ker to niso tvoji prijatelji, četudi se ti prilizujejo in ti obljubljajo zlate gradove, kakor so ti jih že, temveč to so tvoji najhujši sovražniki, ki so te okradli tvoje samostojnosti, ki na podlagi tvojih krvavih žuljev zidačo hise, ki se za tvoj denar vozarijo okrog in barantajo s tvojim zakladom, ki izpodjedajo tla tvoji izobrazbi to so oni, ki so te, kakor nekaj judež iskarjot prodali nejasnemu centralizmu.

In ker gospod minister poljoprivrede i voda se segajo po tako drastičnih vzrokih visokega davka, vprašamo jih: Zakaj so pa ravno oni sami, ki so protežirali dijake v južno z odnem delu države, zašli v korupcijo? Ali menijo, ako so izoslovali centralne stipendije Srbom, da odvrnejo sum korupcije od sebe, ako nastopijo javno proti stipendistom in s tem tudi proti naraščanju slovenske inteligence. To se pravi pljuvati v svoj žep. Radi bi vedeli, koliko slovenskih dijakov so že gospod minister protežirali? A odkrito vam pomeno, da se vam za vašo protekcijo zahvaljujemo, nismo vajeni tega, kakor slabostojni kričarji, temveč vajeni smo dela in do slednosti. Da ste nedosledni, je jasno ko heli dan, ker obdoljujete dr. Korošca, ki drugače presoja izobrazbo slovenskega naroda in za slovenske stipendiste, kot povzročitelje visokih davkov, med tem, ko v vaši korupciji priznane podpore negirate. To se pravi narod farbat. Z lažjo in farbarijo, koje je zmogla vaša sranka, gotovo ne boste rešili slovenske izobrazbe.

Pometajte pred svojim pragom. — Ako ste že tako odkritosrečni, kakor trdite, potem nam pa dokažite, da niste protežirali za centralne stipendije; ako ste v stanju, vam v tem oziru gotovo ne bomo predbacivali korupcije.

In vi predbacivate dr. Korošcu stipendiste, za vzrok visokih davkov. Veste, kaj vam pove naš kmet na to: Za nos se primil!

Zalostno, dovolj žalostno pa je za vlado, da vidi danes, ko je že vse za-

furala, enega glavnih vzrokov visokih davkov v podpori dijaštva. Bile so štipendije in bilo v vseh državah sveta, a nikjer se še jih ni uporabljalo v politične namene, nekjer se jih ni nava, alo za vzrok visokega obdajenja, kakor ravno v naši državi. To je podlost prve vrste.

Ako pa hočete razbremenjenje davkov, ako vam je finančni položaj slovenskega kmeta res toliko na srcu zakaj pa ne protestirate proti svoji masti in plači, zakaj ne protestirate proti visokim plačam raznih poslanikov in sekretarjev, zakaj ne protestirate proti žicam, ki so, kakor doznavamo, potegnili našo vojno upravo za 12 milijonov dinarjev, zakaj ne protestirate proti apanaži bivšega kralja Karla?

Ali mislite, da to ne vpliva na davek slovenskega kmeta? Zakaj se pa gg. ministri vozijo okrog po državi brezplačno v salonskih vozovih, še celo takšni ljudje, ki niti do tega pravice nima, (bivši vojni minister), ali mislite, da to državo nič ne stane? Zakaj si pa mora kmet plačati vožnjo na železnici, če tudi uradno potuje? Kje je pravica? Vidite g. minister, enakih vzrokov vam našojeemo kolikor ločete in najzadnji bi prišel v poštev stipendist.

Kje pa tiči vzrok visokih davkov, pa narod bo je ve, ko vi, zato vam pa svetujemo, da se v bodče s'loh ne vtikate v stvari, kjer niste na mestu; mešar je strokovnjak v mesnič, ako se pa s svojim cincavim jezikom zaleli v drugo, se blamira.

Cez drn in strn gremo sicer z lažnimi želodeci za boljšimi cilji, toda z zavestjo, da nas slovenski narod ne zapusti. Svesti smo si naloge, zato bomo pa tudi s tem krepkejšo voljo prihajeli med ljudstvo.

Vam pa gospod minister, ki ste nas hoteli pri narodu diskreditirati, ki ščuvate narod proti dijaštvu, in tudi na ta način ubijate razvoj v notranjosti države, povemo popolnoma tiho na uho, da je ura vaše slave v nazadnjaškem gospodarstvu pet minut pred po noč. Zapuščajo vašo razkrikano postojanko deloma vaši prvoborci, obsojajo vaše delo ne le klerikaleci, narodni socialisti in demokrati, temveč vaši najzvestejši somišljeni ki spoznava oč vaše neumorno delo za korupcijo in slabost slovenskega naroda.

Resno svarilo.

Nedostatki v obskrbi naših vojakov so zavzeli že tolik obseg, da se ustmene in pismene pritožbe v tem oziru dnevno množe. Če je deseti del njih pritožb, naperjenih proti vojaški upravi, utemeljen, je to za razmere v slovenskem vsega obžalovanja vredno. Pribiti hočemo de, stvo, preko katerega — čeprav je nekoliko ogabno — ne bomo mogli z lahkoto preiti na dnevni red, ker bi v danem slučaju lahko postalo za vso državo usodno. To je iz Vzhoda proti Zahodu se premikajoča invazija — uši. Pri tem pa ne oblozujemo v toliki meri vojnega ministra. Zadeva se tiče ministra za — narodno „zdravje.“ Nedavno je moral g. vojni minister v skušeni priznati, da je en vojak vsled pegastega legarja umrl; ako in koliko drugih je že vsled te bolezni umrlo, g. minister ni povedal, ker mu je to na brže „neoznato.“ Pred vsem nas zanima odgovor na vprašanje: Kaj bi vlada utrenila, ako bi v celi državi izbruhnil pegasti legar, kateri bi brezdvomno silno pustilo v vrstah našega ljudstva? Ušivovjaki se vozijo — ne da bi se jih popre razkužilo — na dopust, uši so njih zveste spremljevalke iz garnizije v garnizijo in vojaška uprava ne polaga na temeljito razkuževanje njihove vožnosti. Ali je to mo-

goče, ta navna brezbriznost, povrh še v državi, katera vzdržuje dragoceni aparat ministrstva narodnega zdravja? Zakaj se je dodelil košlivi resor ministrstva narodnega zdravja ravno muslimanu, kateri je smatral in še na brže smatra danes už kot neizogibno „domačo živalico“? Ali res nimamo v državi odličnega higienika s praktičnimi izkušnjami in strogimi fizikalnimi izpiti? Ali je ljudsko zdravje res že tako tesno spoeno s partizanstvom, da se ga ne more več rešiti? To je trpka ironija...

Dejansko situacijo na moramo vse-kakor izpopolniti z nastopnim vprašanjem: Ali smo še kulturna država, če se mrčesu za amču uprav idlično uspevanje? Sramoto, da preiskujemo naše državljane na švicarski meji — smo si že zasigurali. Svica se bo in naših uši in pegastega legarja. Ali ni to težka žalitev, katere pač kot državljani kulturne države ne moremo zlahka prenašati? Ali ni verjetno, da bomo našim v inozemstvo potujočim državljanom prisiloma ponizevalno kvadranteno? Ali je res izključeno, da bi nam zaprli vse meje, ako bi v naši državi izbruhnil pegasti legar? Za mislmo se malo pogled v naš mizerni položaj, ako bi nas vedel teko, malo

varnosti sosedje kratkoma zabarikadirali.

Z besedami in črnilom ne bomo odvrnili te nevarnosti, treba je energičnih ukre ov.

Zato zahtevamo kategorično:

a) Vojašnice, v katerih se kopičijo, smeti nad drugo nesnago, naj nadzira o od ministrstva imenovane stalne salubritetne komisije, sestavljene iz civilnih, komunalnih in vojaških organov, ki naj obenem vršijo kontrolo vojaštva.

b) Vse vojaške, vračajoče se iz vzhodnih krajev, naj se takoj po prihodu temeljito razkuži in odpošle v domovino.

c) Naše rekrute naj se tako odpremi v dopolnilne okraje. Pričujočeno vojaško izobraževanje naj se vrši v domačih garnizijah.

K zadnji točki dodajemo naslojni komentar: Voni minister je v eni izmed zadnjih sej narodne skušine izjavil, da ne ve zakaj so bili rekruti poklicani ravno sredi ostre zime, da mu ni znano, iz kakšnih razlogov je odpovedal transort, obskrba z monturo, živili itd. in da sumi, da so bili rekruti poklicani, ker nam je preti (?) od zunaj neka nevarnost. Zakaj hočemo imeti naše rekrute v domačih dopolnilnih okrajih? Zalostno usodo naših vojakov hočemo na ta način ojaševati, da bomo ustanavljali dobrodelna društva, preskrbovali voake z obleko, prehlom itd., ker vojni minister, ki zahteva od države za vsakega voaka po 140.000 K letno, tega ne zmore... V vseh kulturnih državah vežba o rekrute v domačem do olilnem okraju in od tam ih pozne ev. pošilajo v druge garnizije. Naš vojni minister pa jih pošilja „odmah“ na — bolgarsko in albansko mejo.

Ali hoče gospod minister pelati ne-zvežbane rekrute v borbo? Ali mu res ni znano, kako so končali tisti 30.000 srbskih rekrutov, ki so izkusili albansko Golgoto, ker se nihče ni zme nil za te trpine! Ali se naj to zopet ponavlja? Se nekaj? Ako rekrut v svojem obupu nad takim postopanjem tam v Knjaževcu kočno dezertira, od govarjajo za njega starši, bivajoči v Mariboru. To je višek zakona, ki se roga vsakemu pravu in vsaki morali! To se ne more in ne sme več goditi; uverjeni smo, da so vsi poslanci, katerim je čast naše države sveta stvar našega mnenja!

V pomoč gladnemu ruskemu narodu!

Milioni ruskega naroda stradajo, trpijo, umirajo od lakote. Vnebovpi oči primeri najstrašnejše bede krka o na vrata Evrope, ki se je iz političnih razlogov že davno trdno zaprla proti Rusiji apelirajo na človečanstvo in kulturo njenih držav in narodov. — Dolgo že kliče o obupni glasovi, narodi jih poslušajo s trepetom in tugo v srcu in ko so se zbirali diplomati, da na seah razpravljajo o tej tragediji, so se narodni sloji udajali nadi, da jih bo pri vsem vodila kultura in srce. Naše so se izjalovile, politika je ubijala srca in kulturo, zato je pa neustrašeni raziskovalec in človekoljub Nansen, ki je sam videl vse grozote ruske nesreče, dejal, da more priti prava pomoč le iz naroda za narod, ker vse diplomatske seje ne razdijo drugega, kot politične špekulacije in pohlepe.

Po vseh državah se snujajo med samim narodom pomož. akcije, ki dajejo še največ pomoči in odpore proti strašni lakoti. Večkrat smo poročali, kako politični špekulanti ovirajo to delo in kako čnično potvarjajo poročila nesebičnih človekoljubov. Z obsotanjem in obtoževanjem današnje ruske vlade skušajo ubiti čutenje in hotenje človečanstva in kulture. Proti izjavam Nansena in drugih, ki vedno vedno vedno in dalekosežno de, malo

vlada ni kriva to nesrečo, da jo ravno nasprotno neverjetno uspešno pobila, so skušali vse zavaliti na njen rovaš. To seveda ni uspelo, ker se ne da pozabiti, kaj je ravno ta protiruska politika prispevala k današnji nesreči. Steer je pa stradala Rusija tudi v letu 1908, tedaj je vladal car in zavezniki, ki so tako požrtvovalno in vneto botrovali njegovemu militarizmu in njegovi politiki, za sestradan narod pod njegovim žezlom niso imeli pomoči in uteh. To in še marsikaj drugega se ni pozabilo in zato imamo danes med narodi samostojne pomožne akcije in če razni politiki, kakor na primer naš, še stokrat rečejo, da radi boljševikov ni za sestradano narodno maso niti počenega groša.

Tudi v naši državi se je razvila taka akcija. Začela se je obenem v Zagrebu in Beogradu. Beografski list "Vreme" izkazuje dan na dan lepe darove. Odbor pomožne akcije v Zagrebu je sklenil že 21. decembra lanskega leta stopiti v zvezo tudi z drugimi kraji, ter započeti enotno, dobro organizirano akcijo. Čla i glavnega odbora so ugledni, človekoljubni ljudje, med njimi zdravnik dr. Popović, dr. Lochert in nadebudni pisatelj Krleža. Nadškof dr. Ante Bauer je pokrovitelj, in anče zadeve pa vodi skupina zagrebških bankirjev in industriancev, ki je z sigurnostjo kapital od dveh milijonov kron. Odbor je po posebnem odseku, ki vodi podrobno organizatorično delo, zvezan s vsemi organizacijami in institucijami mesta in dežele. Za propagando je izšla tudi posebna brošura, na naslovni strani lepo opremljena po slikarju Ljubi Babiću, katero je zagrebška "Tipografija" brezplačno izdala v 10.000 izvodih.

Po sklepu odbora je pričakovati, da se v najkrajšem času ustavi in razprede pomožna akcija tudi po Sloveniji, z enim odborom v Ljubljani in drugim v Mariboru ter najde odprto srce in darežljivo roko med vsemi sloji. Mnogo in dolgotrajne pomoči je še treba in z materialno kulturo in člo večanstva je to tudi po bratskega sporazuma, ki si ga vsi želimo.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Narodna skupščina se še vedno ukvarja z debatami o poslovniku. Proti in radikali zahtevajo izpremembo nekaterih členov poslovnika.

Ministri so sklenili prepoved uvoza luksuznega blaga ter sploh blaga, ki se pri nas proizvaja. Ministrski svet se je bavil s ponudbo nekoga ameriškega podjetja, ki bi rado gradilo po naši državi železnice, ako se mu prepusti izraba teh prog na gotovo število let in povrhi pa se mu še zagurajo 7% ne re t bilitetne garancije. Ministri s to ponudbo niso bili zadovoljni, ker podjetje ni navedlo v ponudbi, katere proge in kje da hoče graditi.

Finančno ekonomski — strokovnjaki male antante se snidejo v Bratislavi dne 5. t. Našo delegacijo bo vodil dr. Velizar Janković in bo obstojala še iz dr. Avramovića, ravnatelj Angliške banke in dr. Stojadinovića, načelnika trgovinskega ministristva dr. Radosavljevića, direktorja Urave ondov dr. M. Todorovića, in načelnika prometnega ministristva dr. D. Todorovića.

Čehoslovaški ministri — predsednik dr. Beneš in naš zunanji minister dr. Ničič sta imela dne 2. m. v Bratislavi sestanek glede določitve skunega programa male antante na genovski konferenci, predvsem pa sta se porazgovorila o razmerju male antante do Rusije.

EGIPT.

Angleži so razglasili ukinjenje angleškega protektorata nad Egiptom. Egipt je torej postal samostojna, neodvisna država. Angleži bodo začasnno samo čuvali s svojo oboroženo silo meje Egipta, njegove prometne zveze ter skrbeli za varnost ino zemcev.

Beležke.

Razkritje o zarotniški zvezi Pribičević in Hercigonja se izpopolnjujejo.

V "Radikalu" št. 113 je priobčen dopis nekoga M. Jevtića, ki označuje še druge člane ministrsko-zarotniške zveze. V pismu Hercigonja na ministra Pribičevića je omenjen tudi neki B. in to naj bi bil po mnenju in dokazovanju gosp. Jevtića Dušan Bogdanović, ki opravlja še sedaj važno službo in se še bolj važnega dela pri ministristvu agrarne reforme. ima pa brata Ico Bogdanovića, ki je bil poprej nekak osebni tajnik ministra Pribičevića Dušan Bogdanović se že dolgo drži "dinastije" Pribičević, spremljal je bivšega podpukovnika Milana Pribičevića po Ameriki ter je takole širil slavo svojih gospodarjev: »Kar so Karadžordjevići za Srbijo, kar so Petrovići za Črno goro, to so Pribičevići za Srbe pod Avstrijo!« To je javno govoril in tudi pisal v "Jugoslovenskem Svijetu" in pa v "Srpskem Dnevniku", ki še danes izhaja v Ameriki. Ni čuda, da se je pri takem kadiru megalomanija Sv. Pribičevića povzpela tako daleč, da se danes proglašja za državo, in da nikakor noče uvideti, da bi bilo kraljevsko sodišče edino poklicano, raziskati in pojasniti njegovo umazano zadevo.

No e špekulacije. Pri vsem pomanjkanju se je začelo kazati tudi pomanjkanje soli. Fin. minister, ki pušča vse v nemar, seveda, tudi o tem ničesar ne ve in četudi je monopolna uprava že pred dobrim mesecem odobrila večji nakup soli, še akti o tem vedno ležijo nerešeni pri finančnem ministristvu. Monopolna uprava odklanja vsako odgovornost, liferanti odhajajo, pogodbe se razbijejo, soli je pa vedno manj in od dne do dne se lahko zasleduje, kako postaja redek in drag artikel. Kakor p. roča beograjska "Tribuna", stane že sedaj v Djevdeliji kg soli 15, po drugih mestih Srbije pa po 8 in več dinarjev. Taka zanikernost, ki povzroča tako draginjo ima pa svoje posebne cilje. Minister in njegovi šefi in načelniki so tedaj, ko je bil še čas, preprečili nabavo, monopolna uprava bo kmalu povedala, da soli "nema više" in nato čakajo privatni špekulanti z velikimi količinami tega artikla. Sedaj svoje solne zaloge skrbno prikrivajo, ko bo pa pomanjkanje popolno, bo minister itak moral odobriti svobodno trgovino. Tako se bo državni monopol spremenil v privatni monopol nekaterih špekulantov, ki so največ krivi, da narod in država toliko trpi!

Kako se pošteni ljudje gonijo med hajduke? — Beograjske "Novosti" pi našajo na uvodnem mestu zadevo uglednega m. slimana Sali bega Rašova iz Novega pazarja, ki je že leto dni zaprt vsled suma da je podpiral hajduka Mehonica. Ta 62letni stavec ki trpi v zaporu brez sodbe in celo brez preiskave je bil od avstrijskih oblasti za časa okupacije prežanjen kot veliki prijatelj Srbov, pred balkansko vojno je dobil večje odlikovanje od srbske vlade za razne zasluge, bil je tudi narodni poslanec srbske radikalne stranke in če take ljudi mečejo v zapor, pravijo h koncu "Novosti", kako se godi še le onim, nepoznanim, ki slučajno pridejo v roke policijskih oblasti!

Velika skrb — za sebe in za svoje mile. Zadnje dni je bilo zopet par železniških nesreč po Srbiji, proge so vse povsod v neredu, tu in tam v pravem razpadu, tu in tam se promet omejuje, nikdar pa ne v tem, kar se vozi v — Beograd, kakor n. pr. živila iz Vojvodine. Sedaj pa čujemo, da se je na seji ministrskega sveta odredila tudi vlevažna stvar — pospešitev general Wraglovega prihoda v Beograd. V Solun so mu poslali naproti tri posebne vagon-ter s tem pokazali svojo veliko in težno skrb za to, kar jim je mil in drago. To so v prvo oni sami, v drugo pa tujci, ki se klatijo po celem svetu ter služijo samo reakciji.

Križa v našem pravo odstvu Novosadski "Dunav" pi naša uvodnik, ki obravnava bedno stanje naših sodikov prečnanov, ki zapuščajo sodno službo, ker se morejo izhajati več s sedanjimi plačami. Sodniki so eden n. juglednejših stanov, ker so zastopniki pravice, a so vsled nizkih plač prisiljeni, da si še kaj privatno zaslužijo, ali pa zbeže iz državne službe. Čudno je to, da noče niko v Beogradu uvideti, da bi morali dobivati uradniki izven Srbije isto plačo kot oni v Srbiji. Kadar je govor o oblasti in moči, tedaj kričijo iz Beograda po centralizmu ter edinstvu; a kadar pa pride na dnevni red beseda o izenačenju uradniških plač in davkov,

potem pa izgleda pri nas ravnokot kot da smo dve državi: ena je Srbija, a vsi ostali kraji pa druga. To neenako postopanje beograjskih centralistov iz ziva vedno opasniji separatizem, katterega v prvem letu po preobratu ni bilo.

Zakone o kolonizaciji sestavlja minister za agrarno reformo. Komisija za to je že sestavljena in bo šla sedaj pri visokih plačah in še višjih djetah čvrsto na delo, da prouči, kako naj se kolonizira sedaj, — ko se je že tako dolgo naseljevalo in delila zemlja po strankarskih potrebah in ko so vsi naseljeni dobrovoljci po vseh krajih južne Srbije v najobupnejšem položaju. Doslej so delili dobro zemljo svojim strankarskim pristajem, v pustinojo so pa pognali dobrovolca ter ga brez vse pomoči prepustili svoji usodi, sedaj bodo pa kovali zakone, se stavljalje se bodo komisije, kolonizacija pa ostane pri starem, ker drugače sploh biti ne more.

Dnevne novice.

Minister Pucelj v Sloveniji. Po vester iz znanstvenega vira namerava minister Pucelj v teku prihodnjega mesca obiskati vse večje kraje in občine v Sloveniji, da se prepriča na licu mesta o nezidovoljstvu, ki vlada med kmetiskim ljudstvom. O drugo strahu se z trjuje, da bi značilo poto anje Puclja le nekaj kontra napram dr. Kukovcu, ki v očigled razsada samostojne in demokratske stranke v Sloveniji hoče postati šef so idemokratske stranke, za katero hoče rešiti, kar se še resni da.

Samostojni bodo razširili svoj delo rog. Staro "Narod" zna povedati, da je izstopil iz kluba zemljoradnikov poslanec Benin in se vrnil s svojimi somišljeniki med naše slabostne. Radi uvrstitev Benina in njegovih tovarišev na raztegnila slabostna svoj delokrog na Srbijo in Vojvodino. K tej notici sli človeka smeln. Samostojna je v Sloveniji na smrti postela in sedaj hoče vpaсти v zemljoradniško domeno v Srbijo in Vojvodino. Res smešno! Poslanec Benin je me da šel med slabostne, da bi bil deležen kakih vladnih dobrot večje mere, ker je gotovo koritar ala vsi samostojni poslanci.

Otiocna nastop proti surovemu postopanju z našimi vojaki. Polanci Jug s. kluba: Brodar Žbot, Kranjc, Pušenjak Stanovnik Gustinar in tovariši so vložili na ojnega ministra to le interpelacijo: V zadnjem času smo predložili gospodu ministru že več pritožb, radi nepravilnega ravnanja in postopanja z vojaki v vojski. Dnes pa smo ponovno prejeli pritožbo, ki dovolj jasno d kazuje švandozne razmere in samovoljno postopanje posameznih oficirjev. Pritožba se glasi: Obveščamo Vas in celi Jugoslovanski klub o dogodku, ki se je dogodil in je dopolnil včeraj skoro vrhunec sile Pri 3 ceti 2. bataljona se nahaja Karol Gorjanc zvest poštn in pra i patrijot naše države. Po žli s ojh tovarišev in da bi zvedel kaj ovic iz dom čezga kraja in iz ože domovine, j naročil "Slov. Gospostarja" in "Domoljuba". Ravno tisti čas je pa "Domoljub" pri nesel tudi članek od naših snatih ud. Oni članek pa ni bil po volji gospodu poročniku Slavku Farkaš. Ki je takoj začel prekavo proti omenjenemu vojaku. Prvo mu je vzel "Domoljuba", potem "Gospodarja", "Orlovs" i poslovnik. "Zlato knjigo" i s. l. h vse, kar je imel kakšnih pisarij. Z nerjal ga je s. s. c. u. k. m. in mu za mehovo d. ersko in politično prepričanje. Včeraj dne 17. febru rja upopold e pa je bil d. v. e. d. e. n. v. z. a. t. v. o. r. in. o. n. d. o. l. z. e. n. p. r. e. s. t. o. p. k. a. §§ 66 in 67 voj. zakona. Češ, da propagra s protidržavnim elementu proti d. z. a. v. i. To pa za t, ker je g. n. a. r. d. n. e. n. u. p. o. s. l. a. n. c. u. B. r. o. d. a. r. j. u. p. i. a. l. p. i. s. m. o. v. k. a. t. e. r. e. m. g. a. p. r. o. s. i. z. a. p. o. j. a. s. n. i. k. o. l. i. k. o. j. e. r. e. s. n. i. c. e. n. a. g. o. v. o. r. i. c. i. k. i. s. e. č. u. j. e. p. r. i. v. o. j. a. k. i. d. a. b. o. d. e. l. e. t. n. i. k. o. m. 1898 in 899 upošteta služba v avstrijski vojski. Zdaj se nahaja Karol Gorjanc v preiskovalnem zaporu in mu o. t. a. j. o. d. a. p. r. i. e. p. r. e. d. v. o. j. n. i. s. u. d. z. a. p. r. i. s. k. o. v. a. l. n. e. g. a. s. o. d. n. i. k. a. j. e. i. m. e. n. o. v. a. n. p. r. o. č. n. i. k. S. l. a. v. k. o. F. a. r. k. a. š. k. i. j. e. r. d. o. m. "S. o. v. e. n. e. c", a. j. e. e. d. e. n. p. r. v. i. h. v. o. d. l. i. c. o. v. a. n. j. u. v. s. u. r. v. o. t. i. P. o. s. i. m. o. g. o. s. p. o. d. a. m. i. n. i. s. t. r. a. v. o. n. e. d. a. z. g. o. r. a. j. o. m. e. n. j. e. n. o. z. e. d. e. v. o. t. a. k. o. j. p. r. i. s. č. e. i. n. p. o. k. l. i. c. e. n. a. o. d. g. o. v. o. r. o. m. e. n. j. e. n. e. g. a. p. o. r. o. č. n. i. k. a.

nika radi p stopanja proti vojaku K. G. rancu. Prosimo, da nam o uspehu preiskave gospod minister ustmeno odgovori v zbornici.

Vlak Maribor—Ljutomer. Direktori vlak Maribor—S. ilje—Radgona—Ljutomer vozi od 22. februarja 1922. V Spilju odklopi ugoslovanski vlak še par nemškoa. str. s ih vozov, v kateri stooa in izsto a o iz njih ljudje med Spilem in Radgono. V Radgoni se nemški vozovi odklopijo, in na reji gre samo ugoslovanski vlak v Ljutomer. Nazagrede vzame Lutomerski vlak v Radgoni nemške vozove in jih zopet za ele v Spile. Od Spilja do Radgone so jugoslovanski vozovi zaprti: nihče ne sme izstopiti in ne vstopiti v te vozove. To e celo navadna reč. Kaj pa vse na ravni naše politične in carinske oblasti iz te vozne. Same sitnosti in stroške. Na o. r. e. j. s. e. z. a. h. t. e. v. a. d. a. m. o. r. a. v. s. a. k. u. g. o. s. l. o. v. a. n. s. k. i. p. o. t. n. i. k. i. m. e. t. i. o. d. p. o. l. i. t. i. c. e. n. e. o. b. l. a. s. t. i. z. o. j. e. o. d. o. k. r. a. n. e. g. a. g. l. a. v. a. r. s. t. v. a. d. o. v. o. l. j. e. n. j. e. z. a. t. o. j. o. t. s. o. t. o. g. r. a. f. i. o. f. o. t. o. g. r. a. f. i. a. m. a. g. l. a. s. t. a. n. e. 5. i. K. p. r. i. s. t. o. b. i. n. a. 12. K. N. a. t. e. s. e. p. a. s. e. e. t. o. d. a. p. o. l. i. t. i. c. e. n. e. o. b. l. a. s. t. i. v. s. a. j. d. o. d. a. n. e. s. e. n. i. m. a. o. d. c. e. n. t. r. a. l. e. k. i. j. e. v. B. e. l. g. r. a. d. u. n. a. v. o. d. i. l. i. a. l. i. n. a. j. a. d. a. j. o. t. o. d. o. v. o. l. e. n. j. e. s. a. m. o. z. a. o. n. k. r. a. t. a. l. i. z. a. v. e. č. k. r. a. t. D. o. z. d. u. j. s. o. d. a. l. i. s. a. m. o. z. a. o. n. k. r. a. t. v. o. z. n. o. f. i. k. o. d. a. b. o. v. s. a. k. o. k. r. a. t. r. a. b. a. p. l. a. č. a. t. i. 12. K. N. a. r. o. b. e. n. a. s. t. r. a. ž. n. i. k. i. n. a. v. l. a. k. u. b. o. l. p. a. m. e. t. o. n. i. n. e. z. a. h. t. e. v. a. o. t. e. g. a. d. o. v. o. l. e. n. a. a. m. a. k. s. e. z. a. d. o. v. o. l. j. o. a. k. o. i. m. a. k. d. o. u. r. a. d. n. o. o. t. r. d. i. l. o. k. d. o. e. b. r. e. z. o. t. o. g. r. a. f. i. e. J. u. g. o. s. l. o. v. a. n. s. e. b. o. v. e. n. d. a. r. s. m. e. l. v. o. z. i. t. i. o. u. g. o. s. l. o. v. a. n. s. k. i. h. t. l. e. h. n. a. a. v. s. t. r. i. s. k. i. h. t. l. e. h. p. a. j. e. i. t. a. k. z. a. p. r. t. d. a. n. e. m. o. r. e. u. i. t. i. H. u. j. š. a. p. a. j. e. s. e. c. a. r. i. n. a. V. M. a. r. i. b. o. r. u. s. i. m. o. r. a. v. s. a. k. p. o. t. n. i. k. d. a. t. i. p. l. o. m. b. i. r. a. t. v. s. o. r. i. l. a. g. o. d. r. u. g. a. č. e. z. a. h. t. e. v. a. o. c. a. r. i. i. k. i. v. G. a. d. g. o. n. i. c. a. r. i. n. o. Z. a. p. l. o. m. b. i. r. a. n. e. p. l. a. č. a. č. l. o. v. e. k. z. o. j. e. t. 12. K. c. e. l. o. j. o. n. e. o. t. r. e. b. n. e. m. s. a. j. s. a. j. p. o. t. n. i. k. n. e. m. o. r. e. i. z. v. o. z. a. n. a. n. e. m. š. k. e. m. o. z. e. m. l. u. C. a. r. i. n. i. k. i. s. e. c. e. l. o. v. r. a. š. a. o. k. o. l. i. k. o. d. e. n. a. r. a. i. m. a. k. d. o. p. r. i. s. e. b. i. K. a. k. o. r. d. a. b. i. j. i. h. t. e. t. u. d. i. k. a. b. r. i. g. a. l. o. l. V. o. ž. n. a. e. t. e. d. a. j. d. r. a. g. a. s. i. t. n. a. i. n. d. l. g. o. č. a. s. n. a. i. z. M. a. r. i. b. o. r. a. d. o. L. j. u. t. o. m. e. r. a. p. o. v. p. r. e. č. n. o. j. e. t. u. r. L. u. d. e. s. o. s. e. z. d. a. j. l. o. t. r. e. ž. l. i. v. i. k. e. r. s. o. v. e. s. e. l. i. d. a. s. e. s. l. o. h. v. o. z. i. T. o. d. a. n. a. p. o. l. i. t. i. c. e. n. e. i. n. c. a. r. i. n. s. k. e. o. b. l. a. s. t. i. n. e. g. r. e. š. i. j. o. d. o. l. g. o. n. a. r. a. č. u. n. t. e. o. t. r. e. ž. l. i. v. o. s. t. i.

Ormožna cesta Ormož—Sv. Tomaž se nahaja v tako slabem stanju da par konj le s težavo vleče prazen voz po razoranih cestnih brazdah. Kriv je temu premogovnik v Ključarovicah, ki izvažja vsak dan cele kope voz premoega na ormoško postajo. Res je, da kmetje pri vožnji premoega nekaj zaslužijo, vendar z daleka ne toliko, kot bode se taj stalo popravilo te ceste. Če premogovnik v Ključarovicah cesto največ rabi, potem je v interesu tega podjetja, da si cesto tudi popravi in jo vzdržuje v porabnem stanju kakor je bila poprej. Pričakujemo, da okrajni zastop ormoški, ki gotovo ne spi, sedaj nekaj ukrene, sicer bomo skoro primorani se posluževati zračne poti, če hočemo od Sv. Tomaža v Ormož in nazaj.

„Es zogen drel Burschen w' l über den Rhein“ v — St. Lorenca na Pohorju Tako so pele naše maskare na justni torek. Vsi trški vozniki so jih vozili. Ce pa rabi kdo voz za potrebo, ga pa ni dobil še za drag denar ne. Tudi denar se jim na zavid škoda za tako neumnost, da bi pa na cesto malo gledali, tisto pa ne. Za cesto na le država skrbi. Kateri lozla jih pa e kmalu obiskala in zadelala je ravno prave maskare. En voz se je na tej slavni cesti tako razrukal, da so se maskare prevrnile. Nesreča pa je hotela, da so padle ravno v — na več o mlako. tako, da so te velike žabe morale lavati, da so se rešile gofove smrti. Pelale so se na — napre, češ, zda, smo šele prave maskare. Doli do postaja se so sl. d. a. z. a. t. m. e. n. d. a. s. o. m. i. s. l. i. l. e. d. a. s. e. s. t. u. b. i. z. M. a. r. i. b. o. r. a. p. r. i. e. l. e. o. k. t. e. r. e. p. a. s. o. M. a. r. i. o. r. č. a. n. i. l. e. b. o. l. p. a. m. e. t. n. i. K. o. s. o. s. e. n. t. l. o. v. r. e. n. š. k. e. m. a. š. k. a. r. e. z. a. g. l. e. d. a. l. e. t. r. a. v. s. o. n. a. b. r. ž. e. m. i. s. l. i. l. e. d. a. j. e. R. e. n. i. n. d. a. g. r. e. d. o. z. e. n. a. d. F. r. a. n. c. o. z. e. i. n. o. t. r. e. p. r. i. k. l. i. k. o. z. e. z. a. e. l. e. n. a. š. e. ž. a. b. e. z. g. o. r. a. š. n. o. l. e. j. o. p. e. s. m. i. c. o. D. a. j. o. v. e. m. t. i. s. t. o. r. e. s. i. c. o. P. r. a. v. e. ž. a. b. e. s. o. p. o. s. t. a. l. e. š. e. l. e. p. o. t. e. m. k. t. s. o. n. a. z. a. g. r. e. d. e. o. b. r. a. l. e. v. s. e. k. r. e. m. N. o. a. l. i. n. e. g. r. e. r. i. n. a. s. n. o. b. e. l. „e. u.“ P. o. t. o. m. p. a. s. e. r. e. c. i. t. e. d. a. m. i. P. o. h. o. r. e. i. D. r. u. g. i. d. a. n. p. a. s. o. s. e. b. o. t. e. m. a. š. k. a. r. a. d. n. i. o. l. o. m. i. z. b. r. a. l. i. n. a. š. i. v. e. l. a. k. i. p. a. — „Heringschmaubu“, n. a. t. o. d. o. l. g. z. a. s. o. v. e. d. č. e. z. v. e. s. p. r. e. d. p. u. s. t. Z. a. s. p. o. v. e. d. n. i. k. a.

pa ni bil naš gos od tuonil, ampak Miha Moggo. Ni bil sicer ovelnik maskarade, ker nima več arberške kape in sablje, de al je, da gre sedaj le s piklavbo, ker pa nobena tako velike niso dobili, je ostal račema. Tudi pri predsedstvu tega letega omizja si je samo domišljal, da ima piheljavbo na glavi, in kot tak o se re mal poročila: Kako so se n e gova povelja za naskok na Dravsko dolino, namreč o posetu v Marenbergu in bis zum Steinbrück — v Celju, točno izvršila, ter koliko je bilo gostov iz Marenberga, Slovenjgradca in Maribora na domačih senflovrenših vaselich: na Jägerbalu in Gewerbekränzchen. In nazadnje, kar je glavno: Koliko milijonov je bilo zbranih za občinske ubožce. Ker nismo bili potem več zraven, ne vemo, kakšna navodila so bila izdana. Sicer nam pa bodo tisti gosode, ki so verno in udano oslušali in kimali, nas tudi o tem natančne obvestili. Ko zvezmo šoto, vam bomo že poročali.

Ustanovni občni zbor Jugoslovanske matice za marenberški okraj se vrši v nedeljo, dne 5. marca, ob pol 3. uri popoldne v gostilni Brudermanovi. Red lubi marenberškega okraja pridite!

Poročila sta se v Slovenjgradcu gdnca Jujija Urbanc iz Lehna pri Ribnici na Pohorju z g. Hinko Vidmar iz Raš.

Velika skupščina Slovenske Straže narodno obrambnega društva se vrši v soboto dne 25. marca 1922 ob 10. uri popoldne v Ljubljani v posvetovalni Katoliškega tiskovnega društva s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsedstva. 3. Dopolnilne volitve v društveno vodstvo. 4. Slučajnosti. Glasom par. 12. društvenih pravil, pošlje na veliko skupščino vsaka podružnica dva zastopnika. Podružnice, ki štijejo nad 50 članov pa za vsakeh 50 članov še po enega zastopnika. V slučaju neskladnosti se vrši eno uro po eje druga velika skupščina z istim dnevni redom brez ozira na število navzočih članov s pravico glasovanja.

Samostan cistercijanov v Stični sprejme mladenice od 16 leta naprej, ki imajo veselje do redovnega življenja in do rokodelstva ali km tijskega dela.

Sv. sinod srbske pravoslavne cerkve zboruje v Sremskih Karlovcih. Pri tej priliki se obravnavate glavni vprašanji: Plača ter pokojnina pravoslavne duhovčine in drugi zakon popov — u tovcov.

Pr. pošti Pristava je bila dne 15. februarja t. l. otvorena telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet.

Stavka na borzi. Ker je vlada izdala nov pravilnik o trgovini z devizami in valutami, so borzni obiskovalci v Zagrebu v protest proti temu, pričeli s pasivno rezistenco. P. meta z devizami in valutami ni bilo nobenega, promet z efekti je pa bil malenkosten.

Alijagičeva smrtna obsodba, ni potrjena, piše "Slohodna Tribuna" v 123. številki, ter trdi, da je ministrski svet samo razpravljal o tej zadevi ter

da ni izrabil kraljeve odsotnosti v kako potrditev smrtne obsodbe, ki bi bila celo za naše razmere nekaj neverjetnega. Nadalje se poroča, da se je za to stvar zavzelo nekaj narodnih poslancev, ki gredo celo v avdienco na dvor, da kralja prosijo za Alijagiča. To se stori iz človečnosti in iz principijelnih načel v vprašanju smrtne kazni sploh in posebej še za politične dilekvente zlasti, če so take moralno in intelektualne vrste, kot je Alijagič.

Banatski Nemci in opcija za Jugoslavijo Banatskih Nemcev je vseh skupaj 300.000, a od tih je odiralo državljanstvo Jugosla ije 118 družin.

Fašisti so imeli v nedeljo v Splitu protestni shod proti separatizmu, proti memorandumu slov bloka, s kratka proti vsem, ki ne odbravao njihovega divjanja. Ta shod so pripravljali in napovedovali z bobnenimi frazami, kako bo vsa javnost z njimi itd. Shod so zares napravili kakor po navadi, bila je znana vedno enaka tolpa, ki je klicala proti vsem separatistom, boj in vislice. To naj bi bila skupščina vseh strank: hrvatska seljačka stranka, pučka stranka, zemljeradniki — torej tri stranke, ki predstavljajo ves dalmatinski narod, se pa niso udeležile. Fašisti pa še vedno govorijo v imenu cele Dalmacije. Uboga Dalmacija, če bi jo oni predstavljali!

Sarajevska policijska direkcija prekoračila kredit. Beograjski finančni odbor je doznal, da je prekoračila sarajevska policijska direkcija odobrene kredite do 21. decembra 1921 za več nego 5 in pol milijona kron, a od izvanrednih kreditov je potrošenih od strani direkcije več nego 600.000 kron. Finančni odbor zahteva od vlade, da mora ona stopiti takim izodkom zlorabe kredita prav energično na prste.

Wrangel v Beogradu. Rusko poslanstvo v Beogradu je pričakovalo dne 28. februarja prihod generala Wrangla v Beograd. General bi se imel pripeljati s parnikom iz Carigrada do Soluna in potem z železnico. V Beogra u ostane Wrangel 4 dni in se bo poklonil kralju. Nato odide general v bližino Karlovca, kje mu je odkazano bivališče. Wrangel bo nato obiskoval svoje čete, ki opravljajo granično stazno službo v Jugoslaviji in Bulgariki, kjer tudi gradijo ceste in železnice.

V omlu se v beograjski kino "Kolo-seum" je p d ključem O v lomu smo ž: pred tedni poročili, sedaj je pa vredno in zanimivo, spremljati t milica od časa, ko je tako lepo pobasal 150 tisoč dinarjev, pa do zanjke, v katero se je zapletel Kot specl t to b lkan skin, posebno beograjskih banditov je treba zopet povdariti, da znajo prav dobro igrati policijske vloge, da včasih samo policijo izrajijo, sto in stokrat jo pa golufajo in da padejo v roke pravice večinoma po lastni brezbriznosti, naenkrat začnejo razsipati ukraden denar in to jih pogubi. Tako je tudi z junakom tega v loma 26letim Perko- vičm. Iz sodnijskih zaporov v Valjevu je srečno utekel, srčno in uspešno je izvršil rop v kinu in podal se je naokrog, da se za svoj delž ropa navzije

vsega dobrega. Iz Beograda je šel lepo v Novi Sad. Tu se je od nog do glave novo in elegantno oblekel, kupil si je zlato veržico, čevlje na lak, suktnjo na frak in tako se je likal od mesta do mesta po Vojvodini, izpopolnil e je pa kot pravi gospodin v Kikindi, od koder se je nap til v Vršac. V Kikindi se je izdajal za uradnika v ministrtvu pravde, v Vršcu pa za inspektorja ministrtva prosvete, da bi bolj imponiral gledališkimi igralcem in igralkam, s katerimi se je seznanil in pajdašil. Kmalu je postal po svoji eleganci in polni mošnji junak dneva in občeznana osebnost v mestu, za katero so se poželjivo obračale oči deklet in mater. Vabljen je bil v hiše in na zabave in na enem takem balu se je zabaval celo s šefom vršac ke mestne policije. Začne se kadrla, začne se predstavljanje in tu lump zaigra svojo srečo. Prvi kat remu se predstavi, je policijski šef. Nepremišljeno izreče svoje pravo ime, ki je šefu dobro znano, ker je i-tega dne d bil poziv, naj išče nekega Perkoviča, ki je utekel iz valjevske ječe. K nec slave in veselia napravijo detektivi, ki so takoj drugi dan odpravili nevarnega ptička beograjski policiji. Ko je videl, da je v pasi je v lom v kino lepo priznal, opisal in še sokrivce povedal.

Bij med kačaki in žandarmerijsko patroljo. Iz prizrenske okolice že dalje časa prihajajo po očila od drznih napadnih kačakov na naselbine in na potnike. Te dni so se pa kačaki zgrabili celo z žandari, ki so na konjih prijezdili iz va-i Djenovice Razvnel se je oster boj, ki je trajal do noči. V boju je padel vodja band Šabon Abdija, ki je imel več umorov in ropov na vesti ter lepo vsoto razpisano na živo ali na mrtvo glavo. Drugi komiti so vstrajali do noči, v tem so pa svojo zasedo za justili eden za drugim ter se umaknili v neznani smeri. Žandari niso imeli izgub. Umikajočih roparjev niso mogli zasledovati, drugi so se pa napolili na pogon večje patrolje.

Premog za državne železnice. Direkcija državnih železnic je poslala na Bolgarsko posebno komisijo, ki bo kupila iz premogovnika Pernika 200 vagonov premoga. Ta premog bodo uporabili za ureditev železniškega prometa po južnih delih Srbije. Kontingent premoga v Trbovljah bo povečan od 240 na 300 vagonov dnevno.

Parobrodni promet na Savi. Pred nek lico dnevi se je a el promet prve ladje na Savi med Beogradom in Sabacom. Radi goste megle, da se ni videlo niti pol metra naprej, je rabil prnik za to pot 48 ur. K sreči je bila ladja preskrbljena s hrano, sicer bi bili potniki, ki so bili kar natanpani na ladjo, trpeli glad.

Prijeli so v Gradcu blagajnika zagrebškega transportnega društva, Transjugo Dragotina Haupt. Imel je nepravilni potni list. Poneveril je 84000 K in so še dobili pri njem 66.000 kron. Graska policija ga je aretirala na brz javo ovadbo zagrebške.

Trgovci zmrzli na poti v Negotin. Trgovca Milan Bagojevič in Mita Milanovič iz Milatovca sta zmrznila na poti v Negotin, kjer so ju našli potniki že mrtva.

Požar v Prilepu, Skoplju in Debru. Razn kačakov, ki se množijo od dne do dne, prihaja v juž. Srbiji še požar na dnevni red in to ob istem času na treh mestih. V Prilepu so se neznani lju tje vrinili v policijsko poslopje, polili naokrog nekaj petroleja in potem zažgali. Poslopje je močno poškodovano, znotraj je mnogo stvari zgorelo, ognj se pa le ni razširil, ker so ga še pravočasno zapazili in zadušili. V Skoplju je nenadoma izbruhnil ogenj v divizijski komandi. Poslopje je zgorelo, okolica pa se je obvarovala. V Debru je pa zgorela gimnazija do tal. Vse to bo v gotovi zvezi, vzroki oziroma krivci so pa v vseh teh slučajih nep znani.

V reki Timok v Srbiji sta utonila Cvetko Gjordžević in Bora Marković. Vsled nevihte je reka močno narasla in oba zgoraj omenjena sta jo hotela prebresti in sta se pri tem smrtno ponesrečila. Utoplencev še do danes niso našli, ker ima Timok sino brzi tok.

Poplave v Bosni. V Bosni so narasle reke na več mestih vsled južnega vremena, izstopile iz svojih strug in poplavlile nekavere kraje tako da je vsled poplava onemogočen železniški promet.

Starec zgorel. Dne 1 t m se je pojavil požar v hiši Angjela Bonifiča, zemljaradnika iz Pečenjevca. Če a iša je pogorela prav do tal a Angjela. 70-letni starec, je zgorel zajedno s hišo. Vzrok nesreče je še neznan.

Pet generacij v eni hiši. V Apatinu (Bačka) je umrl v 89 let u Jos. Sorgend, ki je živel v zakonu 66 let. Njegova žena je dočakala 90 let. Oba sta zapustila veliko zlahto, predvsem vnukov, pravnukov in prapravnukov. Starec Josip Sorgend je živel skupno s svojo ženo pri svojm vnuku mlinarju J. sipu Sorgend, ki je sam že star, oče.

Meje proti Albaniji. V nedeljo so se pričele priprave za razmejitev naše države in Albanije. Za šefa naše komisije določeni generalstabi polkovnik Jovanović je že odobroval v Skader, kjer bo započela razmejitvena komisija svoje delo.

Velika noč. 6 lahkih pesmi za mešan zbor je ravnikar izšla. Cena 6 D, po pošti D 7-10 Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Iz Prekmurja.

Murski most pri Veržeju — gotov. Ta most ki obstoji iz glavnega mosta čez Murino strugo in 5 postranskih mostov čez stranske struge, po katerih teče voda za časa povodnji, in v katerih je vedno nekaj mlake, je sedaj po en in pol letnem delu gotov. Vse je iz hrastovega lesa iz gozdov kneza Esterhazyja v Kobilju. Te dni navažajo gramoz na dvozne ceste česar po zmiri niso mogli, ker je ležal na njih debel sneg. Most bo stal 5 milijonov kron. Stal bi polovico manj, če bi centrala v Beogradu dala takoj ves denar, ker bi v tem slučaju lahko most napravili v 4 mes-cih. Centralni cincarji so po nepotrebem naprtili dva in pol milijona davka davk plačevalcem več. — S po sebnim dovolenjem od stavbenega vodstva v Veržeju (inženjer Miklauc) se sme že zdaj voziti čez glavni most, splošnemu prometu bo pa most izročen po

Gladiatorji.

Druga knjiga. — Anteros.

75. nadaljevanje.)

Morebiti je bil uka n enemu, na smrt obsodnemu sužn u laže pri stou, nego n e govemu razkošnemu za ovedniku, umitemu, pomazilenemu in nališpanemu, ko se je peljal v svojem pozlačenem vozčku k nje, ki je imela v oblasti njegovo sebično srce.

Automedo love oči so bile zelo ostre in dobro je opazil, da je njegov gos odar nemiren, da so n e gova lica blela in da mu drhtio ustnice, čim dalje sta prišla na svojem dobro znanim potu, in da se mu je pri Valerijinih vratih tresla roka in si je komaj pritrtil za onko svoje toge na ramenih — Kako bledi so bili n e govi prsti na rdečem škrlatu toge, ko so drgetaje iskali za onko!

Nasi bo možki še tako breznačelen, drzen, pretkan, — ženska, ki jo resnično lubi, ga z lahkoto razoroži. Ze tedaj, če mu Lubezen vrača. Če pa pade tak človek v roke ženski, ki ga ne mara, ki ga hoče izrabljati le kot orožje v dosego svojih namenov, — takrat pa je n e gov položaj vsega omilovan, a vreden. — Vkljub temu pa

je taka Lubezen v človeškem življenju ena na stano ritne, ših in na brezobzirne ših strasti —

Tudi se navadno zgodi, da se tak zaljubljen nesrečnež zaleti prav v nasprotno smer, ki bi jo sicer moral iti, da pride do cilja. Skora gotovo pove n stori to, česar bi ne smel, — in še to v nepravem času. Ponu'a svo'o omoč in svo'o uslužnost z vs'livo vztrajnostjo, ki dolgo časi in ezi. — pa o hi'oma odtegne s tako naglico, da z n o užali Kadar bi moral biti trden, takrat tarna, in kadar bi moral biti do're vol'e, e godrn av. Bahav je do skra losti, da bi dvignil svo'o velavo, in da bi dokazal svo'o vdanost, se smeši — In tako si sam o da končni in samomorilni udarec, ki kakor krhko steklo raz'ije stavbo njegove Lubezni in n e govih upov —

Tribun je poznal že s'ke. Saj le v svo'em življenju že imel mnogo posla z njimi in je strl že več ko eno srce.

Toda Automedont ki e sedel poleg n e ga v vozu z v'hra očimi kodri, celo ta težko da bi bil zagrešil tako reredne korake, kakor jih je storil serale tribun Placid.

Morebiti da ga je Valerija pričakovala. Zenske imajo v takih rečeh

čudne slutnje, ki jih redkokada j varajo.

Iz'vano, dragoceno je bila oblečena, kot da bi čutila, da priprostost ne more narediti vtisa na moža, kakršen je bil Placid v vsem svo'em kraljevskem si'au ga e pričakovala in Mirina in druge n e ne služabnice so bile v njeni bližini.

Moški, ki Lubio, bistro orazu'e'o, in ko e sto al reko hladnega, prostornega dvora, da o ozdravi, se e zdelo Placidu, da e mehke ša, lubeznive ša ko navadno. Ultrero je izgledala n nesrečno. Priznal si e, da e i ta mehkoša in otožnost prav dobro stoji.

Cele dneve se e borila s svojim srcem in trnela je, kakor trpi le neukročena, strasna duša. In bo e zagustil sledove na njenem ponosnem licu —

Ko rnela je po počitku. Morebiti je premišlevala, kaka sreča e, imeti na svetu nekoga, ki mu more zamati, ki se nan' more naslanati. — imeti odkritosrčnega, možatega človeka, ki bi si na n e govih prstih od očilo n e no srce, nemirno, omahljivo, slabo, no, po Lubezni koprneče. —

Morebiti jo e genila tri'unova neomahljiva vdanost ki e niso premo le ne strasti, ne poli čne s leške, morebiti ga e danes man' sovražila, ko kedaj po re l — četudi ni bilo zaradi n e ga n e no srce težko in nemirno —

Pa nevede e s svo'o nerodno oko uničil n e no ugodno raz'open e

S ponareno, mirno zaup'ivo, e e ji e približal, toda od n e govija mirnim orazom so se skrivava razburjena čuvstva.

"Lepa Valerija!" je rekel. "Izvršil sem, kar si mi naročila! Kol zvest služabnik prihajam, da dobim o'et'ilo!"

Če ženske česa želijo, ni treba tega vedno vzeti do esedno, nikakor in nikdar pa se jih ne sme o ozoriti za storjene usluge. — Zahtevati od Valerije lačilo za uslugo e omen'o, vzjuditi v n e' od or in ponos.

V tem trenutku je sto il pred n e ne dušne oči rizzor v am'fetrui. s peskom posuta arena, nemirno morje gledalcev, hri avi krki množic, zlati kodri in beli ude, ležeči brez pomoči zamotani v mrežo — in nad n'imi mačevalno, brezsrčno lice in blesk mo ilnega jekla —

(Dalje prihodnjic.)

blagoslovljenju, ki se bo vršilo koncem meseca. Prekmurci so takrat, ko se je začelo govoriti o tem mostu, hudomušno pravili: »Madžari so nam tisoč let ta most obljubljali, pa nikdar napravili. pri Jugoslovanih bo menda ravno tako.« Pa ni bilo tako. Most je gotov, ki bo odpravil to neugodno gospodarsko situacijo, da je bilo Prekmurje celo odrezano od prometa.

Beltinci. Madžarski škof grof Mikeš nam je dal samo madžarsko duhovščino namesto umrlega Slovenca župnika Kuharja in slovenskega kaplana Lejka. Provizor je Matžar g. Deli, kaplan pa g. Kos, ki je »Wasserkroate«, pa se šteje za Madžara.

Martijanci. V naši evangelski cerkvi se poje samo madžarski, ker ne zna organist slovenskega jezika, pastor pa tudi ne, dasi imamo Slovenci večino.

Iz Ptujja.

Dekleta in fantje iz okolice Ptujja in mesta, ki vam primanjkuje poštene, vesele družbe, ter se čuete vsled tega osamljene osobito vi, ki imate veselje do peja in ste dovezetni za glasbo ali bi sod-loyali pri gledaliških igratih, ki cenite in ste dovezetni za poštene zabavo oglasite se tukaj pri tajniku izobraževalnega društva Franju Luzovcu, org. minor. samostana, ozir na pri O. Skaza, zadržuemo poslov. v Ptujju. Isto storite vsi oni ki imate veselje do tamburanja, ali že izgrate tamburico, gosli ali kaj drugega osobito, če sami posedate te instrumente. V pevskem odseku društva se bodo poučevale predvsem narodne pesmi za mešan in moški zbor. Da ne zaostanete in se zadeva ne zavleče, ne odlašajte s prijavo niti za en teden. Obvestite o tem tudi svoje znanke in prijateljice!

Via ka s'arost. V tukajšnji hiralnici je 14 febr. 1922 umrla 104 let stara hiralnica Ana Novak. Rje a je bila v Murski oboti. V svoji mladosti je bila navadna dekla in celo svoje življenje pridno delala in skromno živela.

Poroki. Dne 19. februarja je bil poročen v mestni cerkvi g. Franc H. alec. d.lovodja v tovarni, z gdc. Marijo Kodrman. — Dne 25. febr. pa sta bila poročena Dr. Hans Schnedtz, bančni uranik v Gradcu, sja p. knega Guida Schneditza, dvornega svetnika in še žive matere Ane, rojene Krisper, zasebnica v Ljubljani ter Emilija Jurza, hči veletržca Antona Jurza v Ptujju.

Ptujski g. Čuček je onim posestnikom, ki so kupili ob preobratu gozdove od nemškega graščaka v Eben-

feldu pri Ptujju že pristal posestno pravico do kupljenih parcel. Sedaj so dotični kupci že dobili popolno lastninsko pravico ter so že tudi plačali desetek. Tako se je ta zadeva vendar ugodno rešila za one, kateri so si pravilnim potom prilastili dele graščinske zemlje. Da se g. Čučeku ne bo še dalje kaj nekoretnega predbacivalo, prinašamo to vest, kakor smo jo dobili od svojega izvestitelja.

Iz Maribora.

Dijaški Orel Maribor. V nedeljo 5. marca ob 5. uri popoldne bo v veliki dvorani bivše kazine telovadna akademija mar. b. dijaškega Orla. Gotovo bo to ena naših najlepših letošnjih zimskih prireditev. Telovadne točke bodo proizvajali člani, članice in gojenke. v sredi dvorane. Moški, ženski in mešan zbor bo nastopil z izbranimi pesmimi. Dvorana bo okusno in času primerno okrašena. Vstopnina: sedeži po 7 in 5 Din, stojišča parterna in galerijska po 2 Din. Blagajna se odpre ob 4. uri. — Kdor hoče videti nastop in delo naše mladine, naj pride!

Stia se, da se gojenke meščanske šole v Cankarjevi ulici branijo posecati razrede, ki služijo za pouk vojakov tukajšnje garnizije. Vzrok: — uši Vojaška uprava se ne briga za nesnago po kasarnah, vojki so ušivi ter trosijo uši, kamor pridejo, več učenk se je na šolskih kopeh teh kasarnskih uši že nalezlo in sedaj se branijo razredov, ki služijo tudi vojakom. Re-veži so voja, revna so deketa, škandalozna je pa vojaška uprava, ki zadržinja s s ojo za nikernostjo nas vse skupaj v strahovit val uši od juga na sever, od severa na jug.

Mično zgodbo o potnem listu in o policijsko-vojaški birokraciji, objavljeno v 24. številki našega lista, spopolnujemo s poročilom, da se je odrgala še pod prejšnjim vodstvom od telka za potne liste, sedaj je v marsičem boljše po zaslugi oddelkovega vodstva seveda in pa v splošnem po tonu, katerega je uveljavil novi šef komisija jata. Ljudje pravijo, da je bil p. ejšnji napram svojim podrejenim zadirljiv in da so ti to, kar je prišlo od zgoraj, s podvojeno močjo izlivali navzdol na stranke. Sedaj tega ni, ker so tudi med višim in nižjim korektni odnošaji.

Ljudska univerza. Sveta vojska in Protituberkulozna liga v Mariboru, pri redi v nedeljo 12. marca v kazini ob pol 10. uri dop. veliki ljudski shod kot manifestacijo za moralni prepoved. Go-

vorili bodo: dr. Matko o pravosti in zdravju, dr. Jančič o vzrokih zločinstva, ravnatelj dr. Lominec o soli in npravnosti, ga ravnateljica Stupca o družini in vzgoji in prof. dr. Franc Kovačič o mednarodnem boju za družabni prepoved. Dolžnost vsakega postnega cloveka je, da manifestira za ta cilj in da se shoda udeleži!

Protituberkulozna liga. V petek, dne 3. t. m. ob 18 uri se vrši 7. odbo rova seja PTL v dvorani okrajnega glavarstva. Vsi gg. odborniki se vabijo, da se zanesljivo udeleže te seje. Vabijo se tudi gg. novinarji.

Prometna zveza, skupina Maribor ima svoj občni zbor v soboto 4. marca ob pol 8. zvečer v dvorani JSZ. Splanarska ulica 4. Občnega zbora se udeleži tudi zastopnik P. Z. iz Ljubljane. Krščansko misleci železničarji, vsi na občni zbor.

Kršč. ženska zveza v Mariboru. V ponedeljek 27. svečana se je vršil občni zbor prejšnjega „Christlicher Frauenbund“ sedaj krščanske ženske zveze. Izvolil se je nov odbor, ki je sledeče sestavljen: Predsednica Baaman Katarina, podpredsednica Terzija Stober, blagajničarka Stern Julijana, namestnica Marko J., tajnica Kocič Elzabeta. Odbornice: Lenar tič, Gril, Veber, Sedivy in Mesarič. Pregledovalki računov: Urankar Fr. in Novak J. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1902 ter je do konca leta 1916 plodonosno delovalo v prid svojih članic, nakar je, kakor druga društva tudi zaspalo. V prejšnjih časih je imelo društvo 500 do 600 članic. Sedaj odbor pa nam je porok, da bo v bodoče društvo delovalo v isti meri, kot prejšnji odbor pod vodstvom požrtvovalne predsednice Ter. Kuchs.

Knjige Slovenske Matice so došle in se dobe vsak dan pri meni, v Strösmajerjevi ulici 26. Pošilja za garnituro 2.80 K. Pleskovič, t. č. poverjenik.

Razne novice.

Dviganje valute v N. Avstriji in padanje cen mesa. Da se valuta v N. Avstriji od dne do dne zboljšuje, slišimo in čitamo vsak dan, istotako, da cene mesa polagoma padajo. Neki potnik iz N. A. je znal poročati, da se v »lačenbergariji« prodaja in zavziva ptičje meso vrane, ki stane komad na trgu K 300.— Ker je povpraševanje po tem mesu vsak dan večje, se je pričel pravcati lov na te ptiče tudi v Jugoslaviji v svrhu eksportacije mesa v N. A. V

zadnjem času opazamo, da vrane kar v celih krdelih zapuščajo svojo dose danjo jugoslovansko domovino in se izseljujejo v N. A. Vrane mika dviganje valute v tuini, a padanje valute doma, pa jih straši.

Kakšno leto bomo imeli? Opazovalci na raznih meteorologičnih postajah v Franciji, Angliji, Nemčiji in Belgiji napovedujejo, da bomo imeli letos deževno leto. Na podlagi proučevanja statistik od leta 1835 naprej so dognali, da je skoro za vsakim suhim letom prišlo mokro leto.

Vinske cene pri nas in po drugod. V vseh evropskih vinogradnih državah se opaža stalno naraščanje vinskih cen. Kot vzrok se navaja huda letošnja zima, ki je vinski trti več ali manj škodovala. Tako n. pr. so pri nas v zadnjih tednih poskočile vinske cene za 10—15 odstotkov, na Madžarskem za 16—20, v Franciji za 10, v Italiji za 10—14 odstotkov. V Grčiji so vinske cene silno poskočile. V Avstriji je povpraševanje zlasti po našem vinu postalo zelo živahn, cene naraščajo, le v Burgenlanu, kjer imajo še dosti vina, se niso cene vinu zvišale in stane liter vina po 500—600 K.

Madžarska povišala železniške tarife. Na Madžarskem so povišali železniški tarif za prevažanje oseb za 100 odstotkov, za prevoz prtljage za 200 odstotkov, za prevoz blaga pa od 100 do 300 odstotkov. Upajo, da bo to povišanje vrglo čez 4 milijarde čišega dosodka na leto.

Dečki na plivajoči ledeni plošč. Pri Poranki ob Dravi se je pred dnevi odigril sledeči razburljiv slučaj: več dečkov se je drsalo na ledu ob Dravi. V sled južnega vremena se je odrgala nekako 4 kvadratmetrov velika ledena plošča in jo je voda nesla naprej. Na plošči so klicali dečki na pomoč. Po večnem naporu se je ljudem posrečilo vreči vrv dečkom, nakar so spravili plivajočo ledeno ploščo bližje obrežja in rešili dečke.

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenic lekarnarja Fellerja prijetno dišečega „Elsatrua“ pri niji. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za usta, kožo in glavo. Mnogo močnejši izdatnejši in delujoči kakor francosko žganje. Tri dvojnate steklenice ali 1 specijalno steklenice skup z omotom in pošiljajo za 48 K pošilja Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 341. Hrvaško.

POZOR!
Ljubimci pristnega domačega vina, katero je priselo se toči samo v zajutrkovalnici **Novosel in drug** preje Luckner, G. spoš. a ulica 5 ozir Rotovski trg 8.
Cez ulico cene znatno nižje. 1—2fs 82

Na drobno **TRGOVINA** Na debelo
emajlove, steklene, porcelanaste in majolične posode se priporoča cenj. občinstvu
Albert Vicel, Maribor, Glavni trg 5.

DOBRO IN PO CENI
kupite edino pri tvrdki
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2.
Zimsko perilo, obleke, klobuke, čevlje, dežnice, copate, nogavice ter razno galanterijsko blago.
Najceneje 1—812 **Solidno!**

Proda se zaradi preselitve jako ugodni cen: trgovinska oprava, ledenica ročni mlin za zdrobljenje in mlje, sikarski stroj, pisalni stroj Perko, Račje pri Mariboru. 81

Kočija se proda po zmerni cen. Kje, pove upravnisti vo list. 83

Oferja z ženo, bol v le tih se sprejme takoj. Pogoji ug dni. Naslov: Karel Kit, p. s. Počehova št. 283 pri Mariboru. 1—2 85

Žepne ure precizijne in stenske popravljaja najsolidnejše tvrdka R Bizak, Maribor, Gosposka ulica št. 16. 18 30

Trapistovski sir se dobi prvovrsten pri **Matija Lah-u** Maribor, Glavni trg 4

„L'UNION“
Dolžnost vsakega dobrega gospodarja je, da zavaruje svoje imetje proti požaru in tresku.
Kapital za požar: Delniška glavnica 20 000 000 frank., rezerve 52,000 000 frank.
Francoska zavarovalna delniška družba, ustanovljena l. 1828, v Parizu l. 1829.
Zavaruje: proti požaru in tresku hiše in ostala poslopja, pobištvo, blago v prodajalnah, skladiščno blago, tovarne, mline, žage i t. d. Zavarovanje življenja na doživljanje in za slučaj smrti z različnimi kombinacijami in s pravico na delež v čistem d. bicku. Dota deklam in glavnicna dečkom. Vsa pojasnila daje podružnica v Zagrebu, v a generalna zastopstva, vsi mestni zastopniki in potniki. Iščajo se mestni zastopnik za Štajerko, Kočško in Prekmurje. Generalno zastopstvo v Mariboru, Mlinska ulica 30.

MANUFAKTURA Glavni trg št. 13. **MANUFAKTURA** Glavni trg št. 13.
J. PREAC
preje **K. Pichler**
Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem z današnjim dnem prevzel manufakturno trgovino K. Pichler ter bodem vsakemu postregel s trpeznim in prvovrstnim blagom po naugodnejših cenah.
Ker se mi je posrečilo dobiti zveze s prvovrstnimi tovarnami manufakturnega blaga, bodem skrbel, da bode vsak, ki kupi v moji trgovini zadovoljen tako z blagom, kakor s cenami.
Priporoča se
J. PREAC, manufakturna trgovina
Maribor, Glavni trg št. 13.
V MARIBORU, dne 3. marca 1922.

Ali ste že zavarovali svoja poslopja, premičnine, proti požaru, svoje življenje, na doživetje in smrt, svoje otroke za doto pri
Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani?
Podružnica: Cella, Breg 33
Po-e-ri-nistvo: Maribor, Mlinska ulica 32.